

PARTER

Sökande

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart

AA

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 40 000 kr.

Övrigt

Målet skrivs av beträffande Finansinspektionens yrkande om återföring av vinst.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Finansinspektionen har yrkat att **AA** ska betala en sanktionsavgift om 40 000 kr för följande överträdelse av förbudet mot marknadsmanipulation i artikel 15 i marknadsmissbruksförordningen¹.

AA har på värdepappersmarknaden i Stockholm den 13 och 14 januari 2021 utfört transaktioner avseende aktier i Nexar Group AB (ISIN SE0009346109) samt Willak AB (ISIN SE0008964266).

AA har under dessa dagar sammanlagt köpt och sålt 748 254 aktier. I hans handel har han utfört 16 köptransaktioner om endast en aktie vilka har medfört prishöjningar med ca 1,0–7,0 procent. Efter dessa köp har han sålt ett större antal aktier.

AA s handel med små volymer av aktier har eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien.

Finansinspektionen yrkade inledningsvis även att **AA** till följd av överträdelsen skulle åläggas att återföra en vinst om 2 418 kr. Finansinspektionen har återkallat yrkandet under handläggningen i tingsrätten.

AA har erkänt att han har genomfört de aktuella transaktionerna och medgett att betala en sanktionsavgift. Han har dock begärt att sanktionsavgiften ska jämkas och invänt att sanktionsavgiften är oproportionerligt hög med hänsyn till hans ålder och ekonomiska situation.

Tingsrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

UTREDNINGEN

Finansinspektionen har som skriftlig bevisning åberopat avsluts- och orderlistor, kundöversikt, transaktionslistor med vinstberäkning och utdrag ur NGM:s handelsregler.

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk m.m.

AA har yttrat sig och i huvudsak anfört att överträdelsen var ett misstag grundat på brist på kunskap och konsekvenstänk samt att han är student och saknar inkomst utöver CSN-bidrag.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Bestämmelserna om sanktionsavgift vid marknadsmanipulation återfinns dels i marknadsmissbruksförordningen, dels i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen).

Av artiklarna 12.1 a och 15 i marknadsmissbruksförordningen framgår att utförandet av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet. Det räcker således att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris.

Handel med små poster av aktier utgör en av de vanligaste formerna av marknadsmanipulation. Ett typfall är att någon lägger en order på en enstaka aktie eller ett fåtal aktier för att försöka påverka kursen utan att denna kursrörelse motsvarar en verklig förändring av utbudet eller efterfrågan på aktien. Genom sådana s.k. enpetare påverkas information som sedan ligger till grund för köp- och säljbeslut hos andra aktörer på marknaden. Agerandet utgör därför ett störningsmoment på marknaden. Marknadsmanipulation genom handel med små volymer av aktier kan föreligga även om de aktuella transaktionerna inte leder till etablering av ett referenspris eller någon annan bestående påverkan på prisbilden. Det finns inte något krav på att den som sanktionsavgiften riktas mot ska ha gjort en vinst på sina transaktioner för att det ska röra sig om en överträdelse. Det krävs inte heller att agerandet skett med uppsåt eller av oaktsamhet, utan det räcker att förutsättningarna rent objektivt är uppfyllda. (Se NJA 2020 s. 858, ”Enpetarna” I–III.)

Av 5 kap. 1 § första stycket 2 kompletteringslagen följer att Finansinspektionen ska ingripa mot den som har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation. Enligt 17 § i samma kapitel finns dock möjlighet att avstå från ett ingripande om överträdelsen är ringa, ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl. Av förarbetena framgår att med ringa överträdelse bör förstås överträdelser som framstår som bagatellartade. Vidare framgår att en överträdelse kan vara ursäktlig om det är uppenbart att överträdelsen har begåtts av förbiseende. Särskilda skäl kan exempelvis föreligga om den som har överträtt marknadsmissbruksförordningen är underårig och det förefaller orimligt att besluta om en sanktion mot denne. (Se prop. 2016/17:22 s. 391 f.)

AA s agerande har utgjort marknadsmanipulation

Det är genom den bevisning som Finansinspektionen har lagt fram och AA s erkännande utrett att han har genomfört de aktuella transaktionerna på det sätt som Finansinspektionen gjort gällande. Av utredningen framgår även att transaktionerna har medfört prishöjningar med ca 1,0–7,0 procent.

Det har inte framkommit något egentligt kommersiellt intresse att vidta de aktuella transaktionerna. Tingsrätten anser att det aktuella tillvägagångssättet talar för att syftet med transaktionerna var att höja kursen. Genom att köpa enstaka aktier över senaste kurs har övriga marknadsaktörer fått eller kunnat få en felaktig uppfattning om att den aktuella aktien hade ett högre värde. Höjningarna har även utgjort en signal till marknaden om ett högt intresse för aktien som i detta fall inte motsvarades av ett faktiskt ökat intresse. Det är således klarlagt att transaktionerna har eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien. AA s agerande har därmed utgjort marknadsmanipulation.

Som konstaterats ovan krävs varken oaktsamhet eller uppsåt för att det ska vara fråga om marknadsmanipulation. Den omständigheten att AA inte kände till att hans handlande var otillåtet förändrar därför inte tingsrättens bedömning att det varit fråga om marknadsmanipulation.

Med hänsyn till antalet transaktioner och den inte obetydliga kurspåverkan kan överträdelsen inte betraktas som ringa eller ursäktlig. Det har inte heller i övrigt framkommit omständigheter som talar för att det finns särskilda skäl att avstå ingripande enligt 5 kap. 17 § kompletteringslagen. AA ska därför betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften ska bestämmas till 40 000 kr

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av subjektivt ansvar. Därutöver ska vissa försvårande och förmildrande omständigheter beaktas. Avslutningsvis ska hänsyn tas till den berörda personens finansiella ställning och den vinst som denna har erhållit till följd av överträdelsen. (Se 5 kap. 15, 16 och 18 §§ kompletteringslagen.)

Sanktionsavgiften för överträdelser i form av handel med små volymer som påverkar kursen utan att motsvara verklig förändring av tillgång och efterfrågan, s.k. enpetare, ska som utgångspunkt bestämmas till mellan 40 000 och 140 000 kr. Vid avsaknad av förmildrande eller försvårande omständigheter ska sanktionsavgiften normalt bestämmas till 70 000 kronor. (Se NJA 2020 s. 858, ”Enpetarna” I–III, p. 20–22.)

Tingsrätten konstaterar att det har varit fråga om 16 kurspåverkande köpordrar om en aktie vardera inom loppet av två dagar. Flertalet av transaktionerna följdes av att AA lade stora säljorder. Utredningen visar dock inte att hans transaktioner har lett till någon större vinst för honom eller någon annan. Det framgår inte heller att AA tidigare har varnats för liknande beteende eller att det föreligger några andra särskilda omständigheter som påverkar graden av ansvar. Enligt tingsrätten är det sett till dessa omständigheter fråga om en överträdelse som normalt motiverar en sanktionsavgift om 70 000 kr.

Vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek ska AA s ålder och finansiella ställning beaktas som förmildrande omständigheter. Tingsrätten noterar dock

att Finansinspektionen redan har beaktat detta genom sin begäran att sanktionsavgiften ska bestämmas till 40 000 kronor i stället för 70 000 kr. Enligt tingsrättens mening saknas det skäl att sätta ned beloppet ytterligare. Sanktionsavgiften ska alltså bestämmas till 40 000 kr.

Målet ska skrivas av såvitt avser återföring av vinst

Eftersom Finansinspektionen har återkallat sitt yrkande om återföring av vinst ska målet skrivas av från vidare handläggning i denna del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Domen får överklagas senast den 2 september 2022. Överklagandet ska adresseras till Svea hovrätt men ges in till tingsrätten. Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva målet.

Sharon Read